

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2023

Nr 109

TRAFIKBROTTSLAG

för Åland

Föredragen för Republikens President den 29 september 2023

Utfärdad i Mariehamn den 9 november 2023

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller trafik på och utanför väg. De termer som används i denna lag har samma betydelse som i vägtrafiklagen (2023:108) för Åland (*vägtrafiklagen*) och i fordonslagen (FFS 82/2021) som gjorts tillämplig på Åland genom landskapslagen (2021:157) om tillämpning av fordonslagen.

Trafikbrott

2 §

Äventyrande av trafiksäkerheten

En trafikant som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot vägtrafiklagen eller fordonslagen eller med stöd av lagarna utfärdade bestämmelser på ett sätt som är ägnat att äventyra någon annans säkerhet ska för *äventyrande av trafiksäkerheten* dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader.

3 §

Grovt äventyrande av trafiksäkerheten

Om föraren av ett motordrivet fordon vid äventyrande av trafiksäkerheten uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) avsevärt överskrider den högsta tillåtna hastigheten

2) börjar köra om när sikten är otillräcklig för en trygg omkörning eller när omkörning annars är förbjuden

3) försummar av trafiksäkerheten betingad skyldighet att stanna eller lämna företräde eller

4) på ett annat jämförbart sätt bryter mot trafikreglerna

så att hans eller hennes beteende är ägnat att förorsaka allvarlig fara för någon annans liv eller hälsa ska för *grovt äventyrande av trafiksäkerheten* dömas till minst 30 dagsböter eller till fängelse i högst två år.

4 §

Rattfylleri

Den som för ett motordrivet fordon efter att ha förtärt alkohol i sådan mängd att alkoholhalten under eller efter färden uppgår till minst 0,5 promille i blodet eller minst 0,22 milligram per liter i utandningsluften ska för *rattfylleri* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För rattfylleri döms också den som för ett motordrivet fordon efter att ha använt narkotika i så stor mängd att det under eller efter färden finns något narkotiskt ämne eller någon ämnesomsättningsprodukt från det kvar i blodet. Bestämmelsen i detta moment tillämpas dock inte om narkotikan kommer från ett läkemedel som föraren har rätt att använda.

För rattfylleri döms också den som för ett motordrivet fordon och då är så påverkad av annat rusmedel än alkohol eller alkohol i kombination med något annat rusmedel att hans eller hennes förmåga att föra fordonet på ett betryggande sätt är nedsatt.

Med rusmedel avses även läkemedel som påverkar prestationsförmågan.

¹⁾ LF nr 15/2022-2023

LKU bet. nr 9/2022-2023

5 §

Grov rattfylleri

Om vid rattfylleri

1) alkoholhalten är minst 0,8 promille i gärningsmannens blod eller minst 0,35 milligram per liter i utandningsluften eller

2) gärningsmannens förmåga att föra fordonet på ett betryggande sätt är märkbart nedsatt eller

3) gärningsmannen är påverkad av annat rusmedel än alkohol eller alkohol i kombination med något annat rusmedel så att hans eller hennes förmåga att föra fordonet på ett betryggande sätt är märkbart nedsatt,

och omständigheterna är sådana att förandet av fordonet har varit ägnat att äventyra någon annans säkerhet, ska gärningsmannen för *grov rattfylleri* dömas till minst 60 dagsböter eller fängelse i högst två år.

6 §

Överlämnande av motordrivet fordon till berusad

Den som överlämnar ett motordrivet fordon att föras av en person som uppenbart befinner sig i ett sådant tillstånd att personen gör sig skyldig till ett brott som nämns i 4 eller 5 § ska för *överlämnande av motordrivet fordon till berusad* dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

7 §

Trafikfylleri med motoriserad cykel

En trafikant som för en cykel med elassistans, en motoriserad cykel eller ett lätt elfordon under påverkan av alkohol eller annat rusmedel och därigenom äventyrar någon annans säkerhet, ska för *trafikfylleri med motorlöst fordon* dömas till böter eller till fängelse i högst tre månader.

8 §

Smitning

Den som vid förande av ett motordrivet fordon med eller utan skuld varit inblandad i en trafikolycka och försummar sin skyldighet att omedelbart stanna och efter förmåga bistå skadade ska, om strängare straff för gärningen inte bestäms i en annan lag, för *smitning* dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

9 §

Olovlig körning

Den som för ett motordrivet fordon på väg utan att inneha ett giltigt körkort som berättigar till framförandet av ett sådant fordon ska för *olovlig körning* dömas till böter eller till fängelse i högst tre månader.

Körkortsförseelser

10 §

Tillåtande av olovlig körning

Den som överlämnar ett motordrivet fordon i någon annans bruk utan att försäkra sig om att personen innehar ett giltigt körkort som berättigar till framförandet av ett sådant fordon ska för *tillåtande av olovlig körning* dömas till böter.

11 §

Brott mot körkorts villkor

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet för ett körkortspliktigt fordon utan att iaktta de villkor eller begränsningar som angetts i körkortet eller körkortstillståndet ska för *körkortsförseelse* dömas till böter.

12 §

Brott mot bestämmelser om taxitrafik

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet kör personbil i yrkesmässig persontrafik (taxi) utan giltigt yrkeskörstillstånd ska för *körkortsförseelse* dömas till böter.

13 §

Underlåtenhet att överlämna körkortet

Den som inte överlämnar sitt körkort eller körkortstillstånd till polismyndigheten trots ett beslut om körkortsingripande ska för *körkortsförseelse* dömas till böter.

14 §

Förseelser mot bestämmelser i körkortslagen

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot följande bestämmelser i körkortslagen (2015:88) för Åland kan för *körkortsförseelse* påföras en avgift för trafikförseelse på 40 euro:

1) 33 § 2 mom. om att inte ersätta körkortet trots ändrade personuppgifter

2) 35 § 5 mom. om att inte överlämna ett ogiltigt körkort till polismyndigheten

3) 36 § om att inte ha med sig körkortet eller andra handlingar under färd.

Någon avgift för trafikförseelse enligt 1 punkten ska inte påföras om körkortshavaren före färden har gjort en ansökan om att ersätta körkortet.

Någon avgift för trafikförseelse enligt 3 punkten ska inte påföras om körkortshavaren före färden har lämnat in en anmälan till polismyndigheten att körkortet förstörts eller kommit bort. Någon avgift ska inte heller påföras den som av polis har ålagts att inom en viss tid uppvisa körkortet, om körkortet uppvisas inom den utsatta tiden.

Fordonsförseelser

15 §

Brott mot bestämmelser i fordonslagen

Ägaren, innehavaren samt föraren av ett fordon som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot följande bestämmelser i fordonslagen som gjorts tillämplig på Åland genom landskapslagen om tillämpning av fordonslagen ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *fordonsförseelse* dömas till böter:

1) 4 § om att använda ett fordon som har observerats ha vissa fel eller brister i konstruktionen eller utrustningen utan att felen eller bristerna avhjälpats

2) 5 § om att i trafik använda ett fordon, ett system, en komponent, en separat teknisk enhet eller utrustning om fordonet, fordonstypen, systemet, komponenten eller utrustningen inte har godkänts för trafik på behörigt sätt

3) 12 § 2 mom. om arbetsgivarens skyldighet att se till att fordon som överlämnas till en arbetstagare är trafikdugligt

4) 30 § 5 mom. om att använda fordon med samma eller snarlika färgsättning och emblem som polisfordon och Gränsbevakningsväsendets fordon använder

5) 166 § 2 mom. om att vid tekniska vägkontroller vägra visa upp handlingar som föraren är skyldig att ha med sig eller att neka polis eller annan som har rätt att utföra sådana kontroller tillträde till fordonet eller möjlighet att framföra fordonet för utförande av kontrollen.

16 §

Brott mot bestämmelser om avgasrening

Ägaren, innehavaren samt föraren av ett fordon som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot de förbud att manipulera system där förbrukningsbart reagens används eller som kör ett fordon utan förbrukningsbart reagens som föreskrivs i artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon samt om ändring av förordning (EG) nr 715/2007 och direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiven 80/1269/EEG, 2005/55/EG och 2005/78/EG, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *fordonsförseelse* dömas till böter.

17 §

Brott mot vissa bestämmelser om besiktning och registrering av fordon

Ägaren, innehavaren samt föraren av ett fordon som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot följande bestämmelser i landskapslagen (1993:19) om besiktning och registrering av fordon ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *fordonsförseelse* dömas till böter:

1) 11 § 2 mom., 13a § 2–3 mom. eller 19 § 2 mom. första meningen om att använda ett fordon som belagts med körförbud eller för vilket körförbud inträtt

2) 14 § om att underlåta att föra en fordonskombination till kopplingsbesiktning

3) 16 § om att underlåta att föra ett ändrat fordon till ändringsbesiktning

4) 31, 31a eller 32 § om att bryta mot bestämmelser om användning, fastsättning eller skötsel av registrerings skyltar

5) 34 eller 36 § om att bryta mot bestämmelser om användning av provnummers skyltar

6) 44 § om att underlåta att inom en viss tid efter införsel till Åland registrera ett fordon trots att fordonet varaktigt ska användas på Åland.

Vid fordonsförseelser ska eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal och straff, om tilläggsskatt enligt 47 a § i fordonsskattelagen (FFS 1281/2003) kan påföras för samma gärning. Ålands polismyndighet ska i stället göra en anmälan om användningen av fordonet till Statens Ämbetsverk på Åland.

18 §

Användning av ett bristfälligt, oregistrerat eller avställt fordon

Ägaren, innehavaren samt föraren av ett fordon som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot följande bestämmelser i landskapslagen om besiktning och registrering av fordon kan för *fordonsförseelse* påföras en avgift för trafikförseelse på 70 euro:

1) 13a § 1 mom. om att använda ett fordon utan att åtgärda brister som konstaterats vid kontrollbesiktning

2) 19 § 2 mom. andra meningen om att använda ett fordon utan att åtgärda brister som konstaterats vid trafikövervakning trots att tidsfristen för reparation och efterföljande besiktning har löpt ut

3) 20 § 1 mom. om att använda ett oregistrerat fordon

4) 30a § om att använda ett avställt fordon.

Om fordonet är skattepliktigt och tilläggsskatt enligt 47 a § i fordonsskattelagen kan påföras ska ingen avgift för trafikförseelse på-

föras. Ålands polismyndighet ska i stället göra en anmälan om användningen av fordonet till Statens Ämbetsverk på Åland.

19 §

Förseelser som gäller ett fordons konstruktion, utrustning eller skick

Ägaren, innehavaren samt föraren av ett fordon eller fordonskombination som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelserna om motordrivna fordons eller släpfordons konstruktion, utrustning eller skick i 3 §, 7 § 1 mom. eller 12 § 1 mom. i fordonslagen som gjorts tillämplig på Åland genom landskapslagen om tillämpning av fordonslagen kan för *fordonsförseelse* påföras en avgift för trafikförseelse på 70 euro.

För en mopedist eller en ägare eller innehavare av en moped som bryter mot bestämmelserna enligt 1 mom. är avgiften dock 40 euro.

20 §

Förseelser som gäller efterfordon

En förare av ett fordon med ett tillkopplat efterfordon som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelserna i 7a § i landskapslagen om tillämpning av fordonslagen om

- 1) efterfordons bromssystem
- 2) efterfordons största bredd
- 3) efterfordons maximala bruttovikt

kan för *fordonsförseelse* påföras en avgift för trafikförseelse på 140 euro.

Om efterfordonet inte uppfyller kraven vad gäller ljusinstallation och reflexer i samma paragraf kan föraren för *fordonsförseelse* påföras en avgift för trafikförseelse på 100 euro.

21 §

Förseelse avseende ägarbyte

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet underlåter att anmäla ägarbyte i enlighet med 26 § 1 mom. i landskapslagen om besiktning och registrering av fordon kan för *fordonsförseelse* påföras en avgift för trafikförseelse på 70 euro.

22 §

Underlåtenhet att medföra registreringsbevis i fordonet

En förare som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheten enligt 28 § i landskapslagen om besiktning och registrering av fordon att ha med sig registreringsbevisets del 1 i fordonet under färd kan för *fordonsförseelse* påföras en avgift för trafikförseelse på 40 euro.

Den som av polis har ålagts att inom en viss tid visa upp handlingen, ska inte anses ha bruttit mot bestämmelsen om handlingen uppvisas inom den utsatta tiden.

23 §

Brott mot bestämmelser om viktbegränsningar

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet olovligen kör på en bro eller kör ombord på en färja med ett tyngre fordon eller last än vad som är angivet med vägmärke ska för *överskridande av viktbegränsning* dömas till böter.

Särskilda bestämmelser

24 §

Minsta totalbelopp av böter vid överskridande av den högsta tillåtna hastigheten

Det minsta totalbeloppet av böter som döms ut för äventyrande eller grovt äventyrande av trafiksäkerheten på grund av överskridande av den högsta tillåtna hastigheten får inte understiga den högsta avgiften för trafikförseelse som kan påföras fordonsföraren för överskridande av den högsta tillåtna hastigheten.

25 §

Påföljdseftergift

Är en trafik- eller fordonsförseelse med hänsyn till omständigheterna ringa ska inte någon avgift påföras. I stället kan en muntlig eller skriftlig anmärkning ges.

26 §

Anmälan om avgörande rörande trafikbrott

Bestämmelser om att polisen och domstolen ska ge Fordonsmyndigheten uppgifter om straff som utdöms enligt denna lag finns i vägtrafiklagen.

27 §

Bestämmelser om avgift för trafikförseelse som påförs vid fordonsförseelse

Bestämmelser om påförande, delgivning och verkställighet av en avgift för trafikförseelse samt rättelseyrkande eller besvär över en påförd avgift för trafikförseelse finns i vägtrafiklagen.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2024.

Genom denna lag upphävs trafikbrottslagen (2004:28) för landskapet Åland och 108 § 3 punkten i landskapslagen (1957:23) om allmänna vägar i landskapet Åland.

Mariehamn den 9 november 2023

VERONICA THÖRNROOS
lantråd

C h r i s t i a n W i k s t r ö m
föredragande minister

